

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA OBCE

Nová Bašta

dátum schválenia: 31.01.2024

Plánovacie obdobie	2023 - 2030																						
Schvaľovací orgán / orgány	Obecné zastupiteľstvo																						
Identifikácia územnej/-ných samospráv/-y, pre ktorý/-é sa dokument spracováva	 <p>Obec Nová Bašta</p> <table border="1"><tr><td>Štát</td><td> Slovensko</td></tr><tr><td>Kraj</td><td>Banskobystrický kraj</td></tr><tr><td>Okres</td><td>Rimavská Sobota</td></tr><tr><td>Región</td><td>Gemer</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Nadmorská výška</td><td>271 m n. m.</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Obyvateľstvo</td><td>508 k 01.01.2024</td></tr><tr><td>Hustota</td><td>38,16 obyv./km²</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Celková rozloha obce:</td><td>1318 ha</td></tr></table> <table border="1"><tr><td>Prvá pís. zmienka</td><td>1267</td></tr><tr><td>PSČ</td><td>980 34</td></tr><tr><td>ŠÚJ</td><td>515230</td></tr></table>	Štát	 Slovensko	Kraj	Banskobystrický kraj	Okres	Rimavská Sobota	Región	Gemer	Nadmorská výška	271 m n. m.	Obyvateľstvo	508 k 01.01.2024	Hustota	38,16 obyv./km ²	Celková rozloha obce:	1318 ha	Prvá pís. zmienka	1267	PSČ	980 34	ŠÚJ	515230
Štát	 Slovensko																						
Kraj	Banskobystrický kraj																						
Okres	Rimavská Sobota																						
Región	Gemer																						
Nadmorská výška	271 m n. m.																						
Obyvateľstvo	508 k 01.01.2024																						
Hustota	38,16 obyv./km ²																						
Celková rozloha obce:	1318 ha																						
Prvá pís. zmienka	1267																						
PSČ	980 34																						
ŠÚJ	515230																						
Dátum schvaľovania	31.01.2024																						
Členovia pracovnej skupiny	<i>Mgr. Gabriel Vincze</i> <i>Ing. Szabolcs Mede Robert Pelle</i> <i>Ing. Ján Somoskői Attila Horváth</i> <i>Július Kobela Tibor Szabó</i>																						

Gestor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	<i>Obecný úrad Nová Bašta Starosta Richard Molnár</i>	
Koordinátor tvorby PHRSR a jeho kontaktné údaje	<i>Starosta Richard Molnár nova.basta@gmail.com 047 / 56 91 111 Bc. Juliana Uhrinová, Okresný úrad Rimavská Sobota, odborný radca</i>	
Členovia tímov pracovných skupín podľa jednotlivých tém	xxx	
Adresa zverejnenia PHRSR na napr. webovom sídle zadávateľa tvorby stratégie (obcí, miest, VÚC)	<i>http://www.obecnovabasta.sk/-samosprava</i>	
1. ÚVOD - Základné východiská procesu tvorby a obsahu		
1.1. Inštitucionálne východiská (legislatíva, kompetencie, partneri a inštitucionalizované štruktúry partnerstiev),		
1.1.1. Legislatíva upravujúca tvorbu a implementáciu PHRSR	<i>Program rozvoja obce sa vypracováva v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, Metodiky a inštitucionálneho rámca tvorby verejných stratégií schváleného uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017</i>	
1.1.2. Rozhodovacie kompetencie v oblasti tvorby a implementácie PHRSR	<i>Obecné zastupiteľstvo obce Nová Bašta</i>	
1.1.3. Partneri	Dotknutá verejnosť	<i>Obyvatelia obce</i>
	Hlavní aktéri rozvoja	<i>Obec Nová Bašta, obecné zastupiteľstvo, významnejšie podnikateľské subjekty obce (FO, PO, farmári), pedagógovia, zástupcovia záujmových združení v obci, cirkev</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • Hlavní sociálno-ekonomickí partneri 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Základná škola</i> • <i>Materská škola</i> • <i>Edita Pálová</i> • <i>Mládežnícka organizácia MICS</i>
o Obsahové východiská		
1.1.4. Zdôvodnenie potreby spracovania PHRSR	<p>Hlavným impulzom pre spracovanie nového programu rozvoja obce Nová Bašta na roky 2023 - 2030 je príprava na nové programové obdobie európskych štrukturálnych a investičných fondov v rokoch 2023 až 2030. Súvisiacim dôvodom je aj končiaca platnosť dnes platného PHRSR obce.</p> <p>Ďalšími dôvodmi boli nové zmenené spoločenské okolnosti, napríklad nové programové obdobie regionálnej politiky EÚ a kreovanie nových rozvojových priorít EÚ, definovanie národných priorít implementácie Agendy 2030, nové paradigmy ako klimatické zmeny, nástup priemyselnej revolúcie 4.0, ako aj silnejúci proces suburbanizácie a väčšia potreba územnej spolupráce, taktiež príprava RIUS a IUS v rámci BBSK.</p> <p>K týmto impulzom prispel aj deklarovaný nový prístup k definovaniu národných investičných priorít na základe potrieb, požiadaviek, potenciálu a priorít miestnej a územnej samosprávy a ďalších sociálno-ekonomických partnerov ale predovšetkým potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovania samosprávy v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy rozvoja obce, záujem zlepšiť kvalitu života občanov a podmienky pre ekonomické aktivity v obci.</p>	

	Existencia PHR obce je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty obce.
1.1.5. Definícia územia pre spracovanie PHRSR a územnej štruktúry stratégie PHRSR	<p><i>Obec Nová Bašta</i> <i>Banskobystrický samosprávny kraj</i> <i>Okres Rimavská Sobota</i> <i>Mikroregión Medveš</i></p> <p><i>Obec Nová Bašta spadá do plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, okr. Rimavská Sobota a Revúca</i></p> <p>Geografická poloha obce: <i>Obec Nová Bašta leží v južnej časti BBSK a je prihraničnou obcou s HU. Obec leží uprostred Cerovej vrchoviny v doline prítoku Gortvy. Stred obce leží v nadmorskej výške 251 m n. m., v chotári je nadmorská výška 249 – 659 m n. m. Značne odlesnený chotár na pahorkatine s vyvinutými terasami a vrchovine, v západnej časti porastený nesúvislými dubobučinami, dúbavami a agáciami, tvoria trefohorné tufitické horniny a pieskovce, na krátkych strmých svahoch sú často rozčlenené výmol'ami, z ktorých vystupujú erózne trosky lávových prúdov. Prevládajú nívne illimerizované a lužné pôdy.</i></p> <p>Susedné mestá a obce: <i>Rimavská Sobota, Fil'akovo, Tachty, Studená, Večelkov, Stará Bašta, Gemerský Jablonec, Hajnáčka</i></p> <p>Celková rozloha obce: 1318 ha</p> <p>História obce: <i>Hoci sa prvýkrát spomína až v roku 1267 je bezpochyby staršia. Na území zvanom Podmedvedie (po maďarsky Medvesalja) pod vrchom Medveš sa v 10. a 11. storočí usadila časť kmeňov starých Maďarov, ktorí sa potom rozptýlili po okolí. Dedina v minulosti patrila hajnáčskemu hradnému panstvu. Vlastnili ju Mariássyovci, Nyáryovci a iné gemerské šľachtické rody. Jej pôvodný názov Kostolná Bašta, bol odvodený od skutočnosti, že tu sídlila farnosť pre celé okolie. Obec s opevneným kostolom bola zároveň obrannou baštou tejto oblasti. Prvý kostol zasvätený sv. Mikulášovi tu stál už pred rokom 1290. V roku 1683 bola vypálená Turkami. Odvtedy sa postupne zaľudňovala. Poľnohospodárstvo, ktorým sa zaoberala väčšina jej obyvateľ'ov je hlavným zdrojom aktivít obyvateľ'stva dodnes.</i></p> <p>Pamiatky: <i>Dnešnou dominantou Novej Bašty je románsky rímskokatolícky Kostol sv. Štefana z roku 1397.</i></p> <p>Národnostná štruktúra obyvateľ'ov: <i>slovenská – 14%, maďarská -74%, rómska – 7% (zdroj: Slovensko v kocke)</i></p> <p>Výchova a vzdelávanie: <i>Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským 1. – 4. ročník</i> <i>Materská škola s vyučovacím jazykom maďarským</i> <i>Mimoškolské aktivity: školská družina a súkromná základná umelecká škola Gemerský Jablonec – elokované pracovisko</i></p> <p>Zdravotné služby: <i>Obvodnou lekárkou je MUDr. Silvia Vargová, ktorá pôsobí v obci už 13 rokov.</i> <i>Ošetrovanie zubov vykonáva OZ-DENT – Rimavská Sobota</i></p> <p>Sociálne služby v obci zabezpečuje Zariadenie sociálnych služieb Rimava – Szociális Szolgáltatások Intézménye Rimava</p>

	<p>Kultúra: <i>spoločenské a kultúrne podujatia v obci sú organizované v priestoroch Kultúrneho domu a vo vonkajších priestoroch . V obci pôsobí MICS – (Mládežnícka organizácia), Klub dôchodcov</i></p> <p>Občianska a technická vybavenosť:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Predajňa potravinárskeho tovaru</i> • <i>Pohostinské odbytové stredisko</i> • <i>espresso</i> • <i>Ihrisko pre futbal (okrem školských)</i> • <i>Knižnica</i> • <i>Pošta</i> • <i>Domov dôchodcov a sociálnych služieb</i> • <i>Verejný vodovod</i> • <i>Rozvodná sieť plynu</i> • <i>Samostatné ambulancie praktického lekára stomatóloga</i> • <i>Komunálny odpad</i> • <i>Využívaný komunálny odpad</i> • <i>Zneškodňovaný komunálny odpad</i> • <i>Základná škola</i> • <i>Materská škola</i> <p><i>Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, Mestská a obecná štatistika</i></p> <p>Hospodárstvo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Pálová Edita – zmiešaná predajňa Fresh</i> ○ <i>Bed & More Fogadó - Penzión (poskytujú ubytovanie aj občerstvenie)</i> ○ <i>PPD BAKOV – poľnohospodárska výroba</i> ○ <i>Slovenská pošta</i> ○ <i>Šport presso – Pócsaová Pálová Estera</i> ○ <i>BAR – Pálová Edita</i> ○ <i>MEDTEX s.r.o., Mede Attila</i> <p>Rozpočet obce: <i>základným nástrojom hospodárenia a rozvoja je obce obecný rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods.7 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení zákonov a v znení neskorších predpisov.</i></p>
<p>1.1.6. Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov</p>	<p>Hlavnými nadradenými programovými a strategickými dokumentami sú Vízia a stratégia Slovenska do roku 2030, Partnerská dohoda, Operačný program Slovensko (OP SK), Konceptcia územného rozvoja Slovenska (KURS), PHRSR/IÚS Banskobystrického kraja a Územný plán Banskobystrického kraja, ako aj ďalšie rezortné koncepcie.</p> <p>Základom pre nové programové obdobie je 5 politických cieľov Európskej únie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa</i> - <i>Zeleňšia nízkouhlíková Európa</i> - <i>Prepojenejšia Európa</i> - <i>Sociálnejšia Európa</i> - <i>Európa bližšie k občanom</i> <p>Pre koncepciu rozvoja obce sú relevantnými výstupmi predovšetkým záväzky SR v oblasti opatrení voči zmene klímy, znižovaniu emisií uhlíka a energetickej náročnosti budov, dobudovanie vodovodov a kanalizácií, zavádzania inovácií a obehového hospodárstva, posilňovania bezemisnej mobility, ako aj opatrenia v sociálnej oblasti, ochrany kultúrneho dedičstva a rozvoja cestovného ruchu.</p>

	<p>Program rozvoja obce Nová Bašta 2023-2030 je koncipovaný v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR/ IUS Banskobystrického samosprávneho kraja, aby sa zabezpečila vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov. Dôležitým relevantným vstupom pre plánovanie rozvojových aktivít obce je IUS plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, ako aj prepojenia na Rozvojový plán NRO Rimavská Sobota.</p> <p>K týmto dôležitým strategickým dokumentom prospeievajúcim k plneniu cieľov priradíme aj medzinárodné dohody ako je Agenda 2030, Urbact III, akčné plány iniciované zo strany subjektov územnej spolupráce v špecifických prípadoch schvaľované uznesením vlády SR alebo príslušnými orgánmi územných samospráv, najmä v podobe akčných plánov najmenej rozvinutých okresov, Integrovaná stratégia územného a miestneho rozvoja na roky 2021-2027, Akčné plány pre rast a zamestnanosť Banskobystrického samosprávneho kraja a Prešovského samosprávneho kraja (Iniciatíva EK „Catching-Up Regions“).</p>
<p>1.1.7. Informácia o procese tvorby PHRSR</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zhodnotenie plnenia PHSR obce do roku 2023 – kompetencia: poslanci a obecné zastupiteľstvo 2. Výber odborného garanta a spracovateľa programu rozvoja obce – kompetencia: obec 3. Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác : kompetencia: koordinátor, poslanci a obecné zastupiteľstvo, 4. Prípravné práce, spracovanie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie : koordinátor a prípravný tím 5. Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHRSR : koordinátor a prípravný tím 6. Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR : koordinátor a prípravný tím 7. Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov : koordinátor a prípravný tím 8. Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHRSR : koordinátor a prípravný tím 9. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR: obecné zastupiteľstvo

<p>2. ANALYTICKÉ VÝCHODISKÁ</p>
<p>2.1. Zhodnotenie implementácie doterajších stratégií</p>
<p>Poslanie obce: Základnou úlohou obce pre výkon samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov</p>
<p>Vízia: Obec Nová Bašta je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja.“</p>
<p>Ciele obce:</p>
<p>1., Dobudovanie chýbajúcej a rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry</p>
<p>2., Dobudovanie ľudských zdrojov prostredníctvom vzdelávania a informovanosti občanov a prostredníctvom toho prebudíť záujem občanov o dianie v obci</p>
<p>3., Využitie existujúcich podmienok pre podnikanie na základe využitia predovšetkým danosti obce a vytvorenia podmienok pre vstup investícií</p>
<p>4., riešenie zberu, triedenia a zhodnocovania odpadov a tým zlepšenie životného prostredia pre obyvateľov aj pre rozvoj turizmu</p>

Obec Nová Bašta mala vypracovaný PHSR obce od roku 2018 do roku 2023, kde boli zahrnuté plánované rozvojové aktivity obce. Úspešnosť plánu bola podmienená úspešnosťou predkladaných projektových zámerov a možností získania finančných prostriedkov. Značnú časť aktivít, ktoré obec zrealizovala však bola z obecného rozpočtu a dostupných dotačných mechanizmov.

Najvýznamnejšie realizované investičné aktivity:

- Verejné osvetlenie – rekonštrukcia
- Rekonštrukcia MŠ – čiastková
- Rekonštrukcia Kultúrneho domu – čiastková
- Rekonštrukcia zdravotníckeho zariadenia – dotácia
- Asfaltovanie cintorína a verejného priestranstva
- Rekonštrukcia ZŠ - čiastková

Ambiciózne rozvojové ciele z hľadiska potenciálu obce sú obmedzené v prvom rade z dôvodu veľkosti obce a finančných možností obce spolufinancovať rozvojové aktivity. Náročnosť spracovania projektových zámerov si často vyžaduje formu dodávateľskej inštitúcie. Tieto služby je potrebné zaplatiť bez ohľadu na skutočnosť, či v konečnom dôsledku obec finančné prostriedky získa. Náročné sú aj potrebné povinné technické dokumentácie, predovšetkým k investičným projektom a veľmi zložitý proces verejného obstarávania. Malé obce nie sú oprávnené žiadať finančný príspevok z ktoréhokoľvek mechanizmu EŠIF. V predmetných výzvach sú často obmedzujúce a vylučujúce podmienky pre malé obce. Preto v budúcom období sa obec musí zapojiť do integrovaných rozvojových stratégií v regióne a využívaním rozvoja prihraničných regiónov v rámci Interreg HU-SK.

2.2. Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHRSR neimplementovala

Program rozvoja obce Nová Bašta 2023-2030 je koncipovaný v súlade s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky v zmysle zákona 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, ale aj PHRSR/ IUS Banskobystrického samosprávneho kraja, IUS SPR Gemer – Malohont a Plánu rozvoja NRO okresu Rimavská Sobota, aby sa zabezpečila vzájomná synergia pri plnení stanovených cieľov. Dôležitým relevantným vstupom pre plánovanie rozvojových aktivít obce je IUS plánovacieho územia SPR Gemer – Malohont, nakoľko obec nebola zaradená do UMR Rimavská Sobota. Existencia PHRSR obce je podmienkou pre získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu a doplnkových zdrojov pre rozvojové projekty obce, ktoré majú za úlohu eliminovať negatívne trendy ako:

- *úbytok obyvateľstva územia spôsobený najmä migráciou*
- *starnutie obyvateľstva, rast ohrozených skupín obyvateľstva*
- *rast nezamestnanosti a ekonomické zaostávanie*
- *nepriaznivá vzdelanostná štruktúra obyvateľov a prehlbovanie problémov MRK*
- *zvyšujúci sa dopyt, nároky a požiadavky na sociálne a zdravotné služby a zariadenia,*
- *úpadok agrárnej činnosti*
- *vysoké energetické záťaže a uhlíková stopa vo všetkých oblastiach*
- *zdevastované prírodné zdroje a životné prostredie*
- *zhoršovanie dopravnej dostupnosti*
- *nedostupnosť kultúrneho, spoločenského a komunitného života v obci*
- *chátrajúce kultúrne pamiatky a strata atraktivity územia pre rozvoj cestovného ruchu*
- *ďalšie oslabovanie kúpyschopnosti obyvateľstva a tým oslabovanie existujúcich hospodárskych subjektov*
- *úpadok až zánik hospodárskych subjektov*
- *zhoršenie konkurencieschopnosti, až úpadok regiónu a subjektov (vo všetkých oblastiach)*
- *hrozba chudoby*
- *neschopnosť obce a regiónu čerpať prostriedky EŠIF a z iných podporných mechanizmov*
- *nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva,*
- *nízke pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľstva,*
- *nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov,*
- *nevyužitie potenciálu územia pre poľnohospodársku produkciu,*
- *nevyužitie potenciálu pre finalizáciu produkcie v poľnohospodárstve,*
- *slabo rozvinutá infraštruktúra cestovného ruchu,*
- *nové trendy v trávení voľného času a v rozvoji cestovného ruchu.*

- nedostatočná kooperácia a sieťovanie subjektov v území,
- nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.)
- nepripravenosť lesných a poľnohospodárskych systémov na zmenu klímy
- znečisťované vodné toky a zhoršená kvalita povrchových vôd
- zdevastované a znečistené pramene vody a studne
- nedostatočné opatrenia na zadržiavanie vody v krajine
- chýbajúce vodovody, kanalizácie a ČOV
- existencia starých environmentálnych záťaží
- chýbajúca, nedostatočná krajinotvorba územia
- zlý stav technickej a environmentálnej infraštruktúry
- vysoká energetická náročnosť všetkých sektorov.

2.3. Identifikácia vnútorných potenciálov, výziev, limitov a problémov

Uviest' stručný popis identifikovaných potenciálov, výziev, limitov a problémov vlastnej VÚC/obce/skupiny obcí na ktoré PHRSR reaguje svojou stratégiou, jednotlivými cieľmi a opatreniami s odkazom na podrobnejšiu analýzu v prílohe. Vhodné je využiť nasledujúce členenie (výstupy kroku 3.6. Metodiky)

Výzvy a potenciály	Socioekonomické	Potenciálom obce je rozvoj udržateľného a ekologického poľnohospodárstva. Výzvou rozvoja obce je budovanie sociálnej infraštruktúry v obci, zlepšenie starostlivosti o seniorov a integrácia MRK.
	Územno-technické	Potenciálom je vybudovaná cestná dopravná infraštruktúra do obce a prepojenie s okresným mestom Rimavská Sobota, ako aj s mestom Filákov. Výzvou je budovanie cyklotrás. Problémom je vysoká energetická hospodárnosť verejných aj súkromných budov a domov, chátrajúce budovy.
	Prírodno-environmentálne	Potenciálom rozvoja je lepšie využitie prírodného potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva a spracovania ich produktov na výrobky s vyššou pridanou hodnotou, ako aj vidieckeho turizmu. Hlavnou výzvou je dobudovanie environmentálnej infraštruktúry, zvýšenie odolnosti krajiny voči klimatickým zmenám a zavádzanie zelených technológií a obehovej ekonomiky
	Kultúrne	Rozvojovým potenciálom je história obce a národnostné zloženie obyvateľov a ich kultúra. Najväčšou výzvou je udržateľné využitie histórie obce a kultúrnych pamiatok pre rozvoj prihraničného cestovného ruchu a rozvoj národnostnej kultúry.
	Inštitucionálno-organizačné	Funkčné partnerstvá v rámci Mikroregiónu, SPR Gemer - Malohont a cezhraničnej spolupráce Sk / HU. Hlavnou výzvou je zapájanie verejnosti na riešenie vecí verejných a vytvorenie kapacít pre koordináciu, plánovanie a riadenie rozvoja obce
Problémy a limity	Socioekonomické	Starnúce obyvateľstvo - rastúci podiel osôb v poproduktívnom veku v neprospech osôb v predproduktívnom veku; dlhodobý úbytok obyvateľstva sprevádzaný vysokým negatívnym migračným saldóm – najmä mladých a vzdelaných ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov; rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanosťou úrovňou; rastúce nároky na zabezpečenie sociálnych a zdravotných služieb; pomerne nízka vzdelanostná úroveň; dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti; nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov; nedostatočný súlad v kvalifikácii pracovnej sily a dopytu zamestnávateľov; nedostatočná finalizácia poľnohospodárskej produkcie; nedostatočné využitie

		<i>prírodného a historického potenciálu; vysoký podiel výroby s nízkou pri-danou hodnotou;</i>
	Územno-technické	<i>Slabo rozvinutá infraštruktúra cestovného ruchu a absentujúci strategický prístup; nevysporiadané vlastnícke vzťahy limitujúce rozvoj nových aktivít; chátrajúce budovy; nevyhovujúci stav cestných komunikácií a chodníkov; chýbajúce vodovody, kanalizácie a ČOV.</i>
	Prírodno-environmentálne	<i>Lahostajnosť občanov k životnému prostrediu ich nízke environmentálne povedomie; nedostatočná podpora a aktivizácia územia na ochranu prírodných zdrojov; nedostatočné zapájanie miestnych aktérov do procesov ochrany prírody (legislatívne zmeny apod.), nepripravenosť lesných a poľnohospodárskych systémov na zmenu klímy; zhoršená kvalita povrchových vôd; existencia starých environmentálnych záťaží.</i>
	Kultúrne	<i>Potreba rekonštrukcie kultúrnych pamiatok a propagácie histórie obce a zanikanie tradičných menšinových kultúr, málo oddychových zón a miest pre kultúrno-spoločenské aktivity</i>
	Inštitucionálno-organizačné	<i>Slabá inštitucionálne a organizačné zabezpečenie hlavne NO, zapojenosť a spolupráca podnikateľských subjektov</i>

2.4. identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Identifikácie výziev pre obec Nová Bašta vychádzajú zo stratégií na lokálnej, potom miestnej úrovni a tie musia byť v súlade a návaznosti na strategické plány na národnej úrovni.

NÁRODNÁ ÚROVEŇ

- strategický dokument: „Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027“ - 1 Operačný program Slovensko

Priority sú identifikované a zaradené do oblastí:

CIEĽ POLITIKY 1 – INOVATÍVNE SLOVENSKO – SR (INTELIGENTNEJŠIA EURÓPA - EU)

CIEĽ POLITIKY 2 – EKOLOGICKÉ SLOVENSKO PRE BUDÚCE GENERÁCIE – SR

(EKOLOGICKEJŠIA NÍZKOUHLÍKOVÁ EURÓPA - EU)

- ENRAF - podpora z ENRAF v podmienkach SR bude smerovať najmä do sektora akvakultúry
- ERPF – európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka

CIEĽ POLITIKY 3 - MOBILITA, DOPRAVA, PREPOJENOSŤ – SR (PREPOJENEJŠIA EURÓPA - EU)

CIEĽ POLITIKY 4 - SOCIÁLNE, SPRAVODLIVÉ A VZDELANÉ SLOVENSKO – SR

(SOCIÁLNEJŠIA EURÓPA - EU)

CIEĽ POLITIKY 5 – KVALITNÝ ŽIVOT V REGIÓNOCH - SR (EURÓPA BLIŽŠIE K OBČANOM)

OSTATNÉ FONDY a podporné mechanizmy:

- **FOND SPRAVODLIVEJ TRANSFORMÁCIE (FST)**

FST - nástroj zmierňovania sociálnych dôsledkov transformácie smerom k uhlíkovo neutrálnemu hospodárstvu.

Má dva základné ciele: 1. Uhlíkovo neutrálne hospodárstvo

2. Tvorba pracovných miest

- Iniciatíva **CATCHING-UP REGIONS** – realizovaná na základe aktívnej spolupráce s Európskou komisiou a so Svetovou bankou pri pomoci "dobiehajúcim", resp. zaostávajúcim regiónom SR, a to Prešovskému samosprávnemu kraju a Banskobystrickému samosprávnemu kraju. Prostredníctvom Akčných plánov pre rast a zamestnanosť a navrhovaných projektov, ktoré definujú výzvy a prekážky sa bude podporovať zvýšenie výkonnosti v týchto regiónoch, rast a tvorba pracovných miest a posilní sa efektívnosť a účinnosť čerpania fondov politiky .

- **REACT EÚ** - opatrenia na pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe - podpora zamestnanosti, tvorba nových pracovných príležitostí, sociálne služby. Podpora bude smerovať tiež do zdravotníctva, pre ľudí v prvej línii boja s COVID-19, do školstva, verejnej dopravy, na budovanie verejnej zelene v mestách, zateplenie domov či potravinovú a hygienickú pomoc pre ohrozené skupiny obyvateľstva

- **Plán obnovy** - dodatočné verejné investície na vzdelávanie, vedu a výskum, zelenú ekonomiku, zdravotníctvo, verejnú správu a digitalizáciu.
- **Fond solidarity** – kompenzácia krízových situácií vrátane Covidu 19
- **Interreg HU-SK-UK** – podpora cezhraničnej spolupráce
- Program **URBACT** podporuje spoluprácu a výmenu skúseností medzi mestami v Európe. Nástroj politiky súdržnosti EÚ v rámci cieľa európska územná spolupráca, spolufinancovaný z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a národných zdrojov 28 členských štátov EÚ, Nórska a Švajčiarska

REGIONÁLNA ÚROVEŇ PLÁNOVANIA

Strategické ciele pre celé územie VÚC BBSK:

Priorita 1 -KONKURENCIESCHOPNÁ A UDRŽATEĽNÁ EKONOMIKA (poskytujúca prácu pre kvalifikovaných ľudí)

Strategický cieľ 1.1 - Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky

Špecifický cieľ 1.1.1 - Zvýšiť inovačný potenciál ekonomiky

Špecifický cieľ 1.1.2 - Zvýšiť exportnú výkonnosť podnikateľských subjektov (podporou ich vstupu na nové teritória)

Špecifický cieľ 1.1.3 - Zvýšiť mieru digitalizácie a automatizácie v podnikateľskom, verejnom i akademickom sektore

Špecifický cieľ 1.1.4 - Zvýšiť súlad medzi požiadavkami trhu práce a odborným vzdelávaním (SŠ aj VŠ)

Špecifický cieľ 1.1.5 - Zvýšiť podiel MSP na ekonomike kraja, najmä v oblasti kreatívneho priemyslu, poľnohospodárstva a cestovného ruchu

Strategický cieľ 1.2 - Zvýšiť efektivitu využívania lokálnych zdrojov so zreteľom na zelené riešenia

Špecifický cieľ 1.2.1 - Zvýšiť podiel obehového hospodárstva

Špecifický cieľ 1.2.2 - Zvýšiť spracovávanie vyvážanej suroviny a polotovarov do výrobkov s vyššou pridanou hodnotou

Špecifický cieľ 1.2.3 - Zvýšiť konkurencieschopnosť poľnohospodárstva s dôrazom na potravinovú sebestačnosť kraja

Strategický cieľ 1.3 - Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu

Špecifický cieľ 1.3.1 - Zatraktívniť kľúčový kultúrno-historický potenciál a kultúrne inštitúcie pre tvorbu ponuky v cestovnom ruchu.

Špecifický cieľ 1.3.2 - Zatraktívniť prírodný potenciál pre udržateľné využívanie v rozvoji mäkkých foriem cestovného ruchu a produkty založené na významnom prírodnom

Špecifický cieľ 1.3.3 - Vytvárať produkty a služby rozvíjajúce endogénny potenciál destinácií v prepojení na športové a rekreačné zázemie regiónov.

Špecifický cieľ 1.3.4 - Zlepšiť dostupnosť atraktivít a turistických bodov záujmu.

Špecifický cieľ 1.3.5 - Zvyšovať výkonnosť regiónov a inovačný potenciál služieb v cestovnom ruchu a kultúry

Špecifický cieľ 1.3.6 - Rozvíjať destinačný manažment a sieťovanie na lokálnej úrovni

Špecifický cieľ 1.3.7 - Uplatňovať systematický a profesionálny destinačný marketing a tvorbu produktov destinácií

Priorita 2 -ZELENÝ KRAJ PRE BUDÚCE GENERÁCIE

Strategický cieľ 2.1 - Zvyšovať biodiverzitu a zlepšiť stav životného prostredia

Špecifický cieľ 2.1.1 - Zlepšiť kvalitu ovzdušia

Špecifický cieľ 2.1.2 - Dosiahnuť priaznivý stav biotopov a druhov v chránených územiach

Špecifický cieľ 2.1.3 - Dosiahnuť dobrý stav vôd (v súlade s Rámcovou smernicou EÚ o vode 2000/60/ES)

Špecifický cieľ 2.1.4 - Podporiť regeneráciu urbanizovanej krajiny

Špecifický cieľ 2.1.5 - Eliminovať znečistenie

Špecifický cieľ 2.1.6 - Transformovať hospodárenie v lesoch bližšie k prírode a spoločnosti

Špecifický cieľ 2.1.7 - Zvýšiť prírodnú hodnotu poľnohospodárskej pôdy

Špecifický cieľ 2.1.8 - Zlepšiť podmienky na dosiahnutie environmentálnych cieľov

Špecifický cieľ 2.1.9 - Zlepšiť environmentálne povedomie obyvateľov a aktérov pôsobiacich v kraji

Strategický cieľ 2.2 - Zmierniť zmenu klímy a zvýšiť odolnosť kraja na jej nepriaznivé prejavy

Špecifický cieľ 2.2.1 - Znížiť emisie CO₂

Špecifický cieľ 2.2.2 - Zlepšiť a obnoviť vodný režim v krajine

Špecifický cieľ 2.2.3 - Realizovať preventívne opatrenia na ochranu pred mimoriadnymi udalosťami spojenými so zmenou klímy

Priorita 3 - SÚDRŽNÁ A VZDELANÁ SPOLOČNOSŤ

Strategický cieľ 3.1 - Zvýšiť kompetencie obyvateľov pre osobný, občiansky aj pracovný život

Špecifický cieľ 3.1.1 - Zabezpečiť kvalitné a inkluzívne vzdelávanie

Špecifický cieľ 3.1.2 - Rozvíjať systém ďalšieho vzdelávania zameraného na zlepšenie vedomostí, návykov a kompetencií v rámci osobnej, občianskej, spoločenskej a/alebo pracovnej perspektívy

Špecifický cieľ 3.1.3 - Zvýšiť zapojenie skupín ohrozených sociálnym vylúčením do pracovného a spoločenského života

Strategický cieľ 3.2 - Zvýšiť sociálnu udržateľnosť obyvateľstva

Špecifický cieľ 3.2.1 - Vytvoriť funkčný systém vzdelávania a starostlivosti v rannom detstve a predškolskom veku

Špecifický cieľ 3.2.2 - Zvýšiť dostupnosť bývania pre osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, zdravotne postihnutých, seniorov a mladých dospelých

Špecifický cieľ 3.2.3 - Zvýšiť dostupnosť komplexných integrovaných sociálnych služieb s dôrazom na individuálne potreby občanov a občianiek

Špecifický cieľ 3.2.4 - Zabezpečiť dostupnosť kvalitnej zdravotnej starostlivosti

Špecifický cieľ 3.2.5 - Budovať aktívne, odolné a udržateľné komunity a podporovať ich rozvoj

Špecifický cieľ 3.2.6 - Rozšíriť možnosti pre šport a ďalšie zdravie prospešné aktivity pre všetky skupiny obyvateľstva

Špecifický cieľ 3.2.7 - Zvýšiť využitie liečebných prameňov a prírodných zdrojov v kraji v prospech zlepšovania zdravia obyvateľstva

Špecifický cieľ 3.2.8 - Zvýšiť kvalitu života vo vidieckych oblastiach

Špecifický cieľ 3.2.9 - Posilniť identitu komunit prostredníctvom zachovania kultúrneho dedičstva (obnova NKP a ostatnej kultúrnej infraštruktúry) a prírodného dedičstva

Strategický cieľ 3.3 - Zvýšiť kvalitu a transparentnosť rozhodovacích procesov vo verejnej správe

Špecifický cieľ 3.3.1 - Zvýšiť angažovanosť a spoluúčasť občanov v správe vecí verejných

Špecifický cieľ 3.3.2 - Zvýšiť promptnosť, kvalitu a odbornosť prijímaných rozhodnutí verejnej správy

Priorita 4 - PREPOJENÝ KRAJ (zlepšiť prepojenosť kraja smerom von aj dovnútra)

Strategický cieľ 4.1 - Dobudovať a obnoviť dopravnú infraštruktúru prepojenú na nadradenú cestnú a železničnú sieť

Špecifický cieľ 4.1.1 - Dobudovanie základnej a súhrnnej multimodálnej siete TEN-T a siete prepojenej na TEN-T odolnej na zmenu klímy podporené investíciami do novej dopravnej infraštruktúry a obnovy a modernizácie existujúcej infraštruktúry

Špecifický cieľ 4.1.2 - Rozvoj udržateľnej regionálnej a cezhraničnej mobility a regionálnej dopravnej obslužnosti a zásobovania v súlade s PUM a s PDO podporené investíciami do vybudovania a obnovy ciest I., II. a III. triedy, obecných komunikácií a mostov

Špecifický cieľ 4.1.3 - Rekonštrukcia, obnova a modernizácia siete perspektívnych regionálnych železničných tratí s vysokým dopytom po osobnej alebo nákladnej železničnej doprave

Špecifický cieľ 4.1.4 - Rekonštrukcia a obnova dopravnej infraštruktúry za účelom zvýšenia jej odolnosti voči nepriaznivým prejavom zmeny klímy

Špecifický cieľ 4.1.5 - Dobudovanie, modernizácia a úprava dopravnej infraštruktúry s cieľom zvýšenia jej kapacity pri zachovaní parametrov bezpečnosti a minimalizácie negatívnych vplyvov na životné prostredie a kvalitu života obyvateľov v dotknutých územiach, vrátane zníženia emisnej a hlukovej záťaže

Špecifický cieľ 4.1.6 - Bezpečnosť dopravnej infraštruktúry v cestnej a železničnej doprave

Špecifický cieľ 4.1.7 - Realizovať opatrenia na zabezpečenie migračných trás živočíchov

Strategický cieľ 4.2 - Zvýšiť význam verejnej osobnej dopravy na úroveň nosného prvku pokrytia potrieb mobility mestských aj vidieckych oblastí

Špecifický cieľ 4.2.1 - Multimodálny integrovaný dopravný systém BBSK so železničnou dopravou ako najekologickejšou verejnou osobnou hromadnou dopravou,

	ktorá je základným stavebným prvkom a oporou integrovaného dopravného systému
Špecifický cieľ 4.2.2	- Vybudovanie účelných a inovovaných multimodálnych terminálov a prestupných uzlov vyhovujúcich požiadavkám na bezbariérovosť, odstavné a parkovacie plochy a dostupnosť prostredníctvom nemotorovej dopravy, vrátane vybavenia adekvátnym zázemím a inteligentnými riešeniami
Špecifický cieľ 4.2.3	- Modernizácia a rekonštrukcia autobusových a železničných staníc a zastávok verejnej dopravy s poskytovaním dostupných verejných služieb vrátane digitalizovaných dopravných služieb
Špecifický cieľ 4.2.4	- Prepojenie mobility a environmentálnej politiky. Rozvoj mestskej hromadnej dopravy s alternatívnym a ekologickým pohonom, dráhovej dopravy, budovanie infraštruktúry pre elektromobily a hybridné automobily a poskytovanie nadväzujúcich služieb. Osveta a vzdelávanie v oblasti udržateľnej mobility.
Špecifický cieľ 4.2.5	- Rozvoj cyklo dopravy ako plnohodnotnej zložky mestskej mobility prostredníctvom budovania nových cyklociest alebo ich začlenenia do existujúcich komunikácií, poskytovania doplnkového zázemia a služieb a motivácie pre využitie cyklo dopravy v kombinácii s verejnou dopravou
Špecifický cieľ 4.2.6	- Obnova a modernizácia mobilných prostriedkov verejnej osobnej dopravy - vozidlového parku mestskej hromadnej, prímestskej a regionálnej dopravy, a vozňového parku železničnej dopravy s dôrazom na ekologickosť pohonu
Strategický cieľ 4.3 -	Zlepšiť prístup k štandardnému pevnému širokopásmovému pripojeniu.
Špecifický cieľ 4.3.1	- Zvýšiť sociálnu a fyzickú dostupnosť kvalitného internetového pripojenia a odstrániť tzv. biele miesta
SPR Gemer – Malohont	
Priority a Strategické ciele	
1 Hospodárstvo a ekonomický rozvoj	
1.1	Zvýšiť produktivitu a pridanú hodnotu regionálnej ekonomiky
1.2	Rozvíjať obehovú ekonomiku
1.3	Zvýšiť potravinovú sebestačnosť kraja a posilniť regionálny trh potravín
2 Trvalo udržateľný (zelený) cestovný ruch	
2.1	Zvýšiť príjmy z cestovného ruchu a zamestnanosť prostredníctvom udržateľného rozvoja cestovného ruchu
2.2	Rozvíjať prírodný turizmus
3 Infraštruktúra a životné prostredie	
3.1	Realizovať opatrenia nevyhnutné pre prechod na uhlíkovú neutralitu (do roku 2050)
3.2	Zlepšiť kvalitu ovzdušia
3.3	Zvýšiť biodiverzitu a odolnosť kraja na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
3.4	Dosiahnuť priaznivý stav biotopov a druhov v chránených územiach (CHÚ)
3.5	Realizovať kľúčové opatrenia nevyhnutné pre ochranu prírodných zdrojov
3.6	Zabezpečiť environmentálnu a ekonomickú udržateľnosť miest a obcí
4 Kvalita života na vidieku	
4.1	Zvýšiť kvalitu a dostupnosť formálneho aj neformálneho vzdelávania pre všetky vekové aj sociálne skupiny a zdravotne znevýhodnených
4.2	Harmonizovať odborné vzdelávanie s dopytom trhu práce
4.3	Budovať inkluzívnu spoločnosť a dostupné, komplexné integrované sociálne služby s dôrazom na individuálne potreby občanov a občianek
4.4	Zabezpečiť dostupnú zdravotnú starostlivosť
4.5	Budovať silnú občiansku spoločnosť a kvalitného verejného priestoru
4.6	Rovnocenný rozvoj regiónu z hľadiska funkčnej dopravnej infraštruktúry prepojenej na sieť TEN-T
4.7	Vytvoriť moderný a výkonný dopravný systém sociálne a fyzicky dostupnej a atraktívnej verejnej dopravy
4.8	Zlepšiť dostupnosť a kvalitatívne parametre širokopásmového (pevného) internetového pripojenia
Dostupné projekty boli zoskupené do strategických investičných balíčkov v oblastiach:	
1.	Inovácie, výskum a vývoj
2.	Zamestnanosť a školstvo
3.	Cestovný ruch a kultúra

4. Kvalitné životné prostredie
5. Sociálne služby a sociálna ekonomika
6. Občianska a komunitná infraštruktúra
7. Prepojený kraj

Plán rozvoja NRO okresu Rimavská Sobota

Prehľad priorit a opatrení

I. Pilier **Sociálna ekonomika** pozostáva z jednej priority, ktorá sa ďalej člení na opatrenia nasledovne:

- Priorita .... Vytváranie podmienok pre zamestnávanie znevýhodnených a zraniteľných osôb
  - Opatrenie ... .1.1 Vytvorenie pracovných miest pre znevýhodnené a zraniteľné skupiny
  - Opatrenie .... .1.2 Zvýšenie motivácie a kvalifikácie znevýhodnených a zraniteľných skupín a ich uplatniteľnosti na trhu práce.

II. Pilier **Udržateľný cestovný ruch** pozostáva z piatich priorit, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:

- Priorita II.1 Tvorba ponuky v kultúrno-poznávacom, prírodnom a iných formách udržateľného cestovného ruchu (vrátane vidieckeho cestovného ruchu, agroturistiky a i.).
  - Opatrenie II.1.1 Tvorba ponuky v kultúrno-poznávacom cestovnom ruchu.
  - Opatrenie II.1.2 Tvorba ponuky zameranej na udržateľnosť významného prírodného dedičstva
- Priorita II.2 Vytváranie udržateľného zázemia a služieb pre pobyt návštevníkov
  - Opatrenie II. 2.1 Zlepšenie dostupnosti/rozvoj služieb pre návštevníkov
  - Opatrenie II. 2.2 Tvorba udržateľného rekreačného a športového zázemia.
- Priorita II.3 Rozvoj destinačného manažmentu a marketingu
  - Opatrenie II.3.1 Sieťovanie a rozvoj destinačného manažmentu na regionálnej a lokálnej úrovni
  - Opatrenie II.3.2 Realizácia destinačného marketingu
- Priorita II.4 Zlepšenie dostupnosti okresu, atraktivít a turistických bodov záujmu
  - Opatrenie II.4.1 Zlepšenie dostupnosti atraktivít a bodov záujmu prostredníctvom udržateľnej mobility
  - Opatrenie II.4.2 Zlepšenie informačnej dostupnosti okresu, atraktivít a bodov záujmu pre návštevníka

III. Pilier **Rozvoj ľudských zdrojov** pozostáva z dvoch priorit, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:

Priorita III.1 Podpora zvyšovania kvality predprimárneho a primárneho vzdelávania a rozšírenie kapacít vzdelávacích inštitúcií

- Opatrenie III.1.1 Podpora zvyšovania kapacít predškolských zariadení
- Opatrenie III.1.2 Zvýšenie kvality vzdelávania prostredníctvom dobudovania infraštruktúry materských a základných škôl.

- Priorita III.2 Podpora systému profesijného vzdelávania a celoživotného vzdelávania

Opatrenie II. 2.1 Vytvorenie podmienok pre vzdelávanie a kvalifikovanú odbornú prípravu žiakov a pre skvalitnenie duálneho vyučovania,

- Opatrenie II. 2.2 Dobudovanie podpornej infraštruktúry pre vzdelávanie

IV. Pilier **Ekonomika, podnikanie a inovácie** pozostáva z troch priorit, ktoré sa ďalej členia na opatrenia nasledovne:

- Priorita IV.1 Podpora inovácií, výskumu a vývoja
  - Opatrenie IV.1.1 Rozvoj inovácií, výskumu a vývoja v nadväznosti na špecializáciu regiónu a nové sektory ekonomiky
- Priorita IV.2 *Podpora podnikov v oblasti poľnohospodárskej, lesníckej, potravinárskej výroby a služieb*
  - *Opatrenie IV.2.1 Podpora aktivít poľnohospodárskych podnikov a podnikov pôsobiacich v lesníctve, potravinárstve a nadväzných službách*
- Priorita IV.3 Podpora MSP v oblasti priemyselnej výroby
  - *Opatrenie IV.3.1 Podpora rozšírenia a zvýšenia konkurencieschopnosti podnikateľských subjektov v priemysle*

OSTATNÉ NADAČNÉ A GRANTOVÉ PROGRAMY:

Fond na podporu športu

poskytovanie finančných prostriedkov na projekty, ktoré prispievajú k podpore športu na Slovensku, podpore profesionálnych ako aj rekreačných športovcov všetkých vekových kategórií, športových organizácií a športových odborníkov.

Finančný mechanizmus EHP a Nórske fondy majú prispieť k znižovaniu hospodárskych a sociálnych rozdielov v Európskom hospodárskom priestore a k posilneniu bilaterálnych vzťahov

Nadácia Tatra banky podporuje aktívne skupiny profesorov a študentov na vysokých školách, najlepších študentov, mladých talentovaných umelcov a dizajnérov a na zvyšovanie kvality vzdelania

Nadácia Orange

Grantové programy v oblasti vzdelávania, sociálnej inklúzie a komunitného rozvoja

Stredo európska nadácia

podporuje neziskové aktivity organizácií, komunit a jednotlivcov v rámci viacerých programov a projektov, ktoré majú medzinárodný rozmer

Nadácia Pontis

podporuje firemnú aj individuálnu filantropiu, firemné dobrovoľníctvo a presadzuje zodpovedné podnikanie

Nadácia pre deti Slovenska

podporuje vzdelávanie detí i dospelých, venuje sa filantropii a spravuje viacero nadačných fondov

Nadácia Allianz

Grantové programy Nadácie Allianz prispievajú k znižovaniu nehodovosti a predchádzaniu škodám na majetku a zdraví. Kampane nadácie sú určené pre všetky vekové kategórie

Nadácia Ekopolis

Primárnym cieľom Nadácie Ekopolis je životné prostredie.

Visegrad Fund

Fond sa zameriava na organizácie, ktorých cieľom je zdieľať vedomosti, posilňovať inovácie a spolupracovať s občanmi krajín V4, strednej a východnej Európy

Green Foundation

Nadácia so stredo európskym presahom sa zameriava predovšetkým na rozvoj sociálnych inovácií a adaptáciu spoločnosti na významné výzvy

Ekofond

podporuje projekty aktívnej spoločnosti, efektívnosť využívania energie a ochranu životného prostredia

Fond inovácií a technológií

podporuje rozvoj podnikania, zamestnanosť a hospodárstvo krajiny ale aj životné prostredie, obnoviteľné zdroje energie a priemyselné inovácie

Nadácia Otvorenej spoločnosti

Prioritnými oblasťami záujmu nadácie sú ľudské práva a slobody, kritické myslenie, participácia a inkluzívne vzdelávanie

Nadácia EPH

Nadácia participuje na zachovávaní tradícií, prírodných a kultúrnych pamiatok. Medzi prioritné ciele patrí aj zdravie a šport, komunitný či regionálny rozvoj.

Meet and Code

Iniciatíva Meet and Code podporuje digitálne vzdelávanie mládeže v 22 európskych krajinách. Cieľom je učiť mladých ľudí kódovať a programovať

Nadácia SPP

sa zameriava na podporu vzdelávania, ochranu kultúrnych hodnôt a zdravia, regionálny a komunitný rozvoj.

Nadácia Granvia

podporuje projekty zamerané na sociálnu inklúziu a pomoc dlhodobo nezamestnaným a znevýhodneným uchádzačom. Poskytuje nielen finančné prostriedky ale aj patronát nad podporenými projektmi

Nadácia ZSE

podporuje verejnoprospešné aktivity, životné prostredie, vzdelávanie, inovácie a komunitný rozvoj

Férová Nadácia O₂

Cieľom nadácie je pomáhať mladým ľuďom v oblasti vzdelávania a zvyšovania zamestnanosti

i-Portunus

podporuje medzinárodné mobility umelcov pôsobiacich v oblasti divadelného alebo vizuálneho umenia. Mobilita je stálou akciou v rámci programu Kreatívna Európa na roky 2021- 2027.

Zdravé mesto

Cieľom nadácie je prepájať potenciál a potreby komunity tak, aby sa zvyšovala kvalita života. Zameriava sa na občianske iniciatívy, históriu, tradície a kultúru.

Gesto pre mesto

Cieľom nadácie Raiffeisen banky je zlepšovať kvalitu života v mestách. Svoje pozornosť upriamuje na šport, kultúru, prírodné a sociálne prostredie či vzdelávanie

Karpatská nadácia

Cieľom nadácie je rozvíjať aktivity jednotlivcov a organizácií na východnom Slovensku

Nadácia Slovenskej sporiteľne

pomáha v dosahovaní kvalitatívnych zmien v oblasti vzdelávania, sociálnej pomoci, ochrany životného prostredia, športu a kultúry

Nadácia VÚB

pomáha v oblasti vzdelávania, kultúrneho dedičstva, komunitného života a charity

Zelený vzdelávací fond

Zelený vzdelávací fond podporuje environmentálnu výchovu, vzdelávanie a osvetu detí, mládeže a širokej verejnosti

Nadácia ESET

Nadácia rozvíja vzdelanie v oblasti IT, internetovej bezpečnosti, vedy a výskumu či občianskej spoločnosti.

2.5. Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

Uviesť prehľad hlavných výstupov zhodnotenia výziev, potenciálov, limitov a problémov s využitím SWOT analýzy (výstup kroku 3.10. Metodiky) vrátane z nej vyplývajúceho návrhu strategického prístupu (viď krok 5.1. Metodiky)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Disponibilná pracovná sila</i> • <i>Možnosti lacného vidieckeho bývania</i> • <i>Možnosť na ďalší rozvoj a investície</i> • <i>Poľnohospodárstvo</i> • <i>História a kultúra obce</i> • <i>Dobré spolunažívanie občanov rôznych národností a vierovyznania</i> • <i>Zavedený separovaný zber odpadov v obci</i> • <i>Dopravná dostupnosť miest</i> • <i>Dostupnosť bývania a nižšie náklady na bývanie</i> • <i>Čistá obec, pekná príroda,</i> • <i>vhodné podmienky na pestovanie teplomilných plodín, dobrý produkčný potenciál poľnohospodárskej pôdy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vysoká miera nezamestnanosti</i> • <i>podhodnotené poľnohospodárske činnosti bez tvorby pridanej hodnoty</i> • <i>Nedostatok záujmu o poľnohospodársku výrobu</i> • <i>nedostatočná základná technická a sociálna infraštruktúra ,</i> • <i>dostupnosť zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb</i> • <i>starnúca populácia</i> • <i>dlhodobo vysoká miera nezamestnanosti</i> • <i>nízka kúpyschopnosť obyvateľstva (nízka cena práce)</i> • <i>odliv mladých a vzdelaných ľudí do ekonomicky vyspelejších regiónov</i> • <i>pomerne nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov</i> • <i>rast počtu marginalizovaných skupín obyvateľov s nedostatočnou vzdelanostnou úrovňou</i> • <i>nedostatočné pracovné návyky, najmä u mladých ľudí, dlhodobo nezamestnaných a marginalizovaných skupín obyvateľov</i> • <i>vysoká energetická náročnosť budov a domov – používanie fosílnych palív</i> • <i>Slabé komunitné činnosti</i> • <i>Zlá dopravná dostupnosť a kvalita chodníkov</i> • <i>Slabá podpora rozvoja malých obcí</i>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Využívanie dostupných externých zdrojov</i> • <i>Zapájanie sa do integrovaných projektových aktivít obcí v MR, v SPR Gemer – Malohont</i> • <i>Možnosť grantovej podpory z EÚ (2021-2027), z Plánu obnovy, z Fondu spravodlivej transformácie a iných zdrojov</i> • <i>Energetická a klimatická politika SR</i> • <i>Nástroje aktívnej sociálnej politiky štátu (podpora zamestnanosti)</i> • <i>Obehová ekonomika</i> • <i>orientácia spotrebiteľov na domáce regionálne "eko" poľnohospodárske produkty</i> • <i>celoživotné vzdelávanie</i> • <i>rozvoj výroby s vyššou pridanou hodnotou</i> • <i>pozemkové úpravy a vysporiadanie vlastníckych vzťahov</i> • <i>podpora opatrení voči klimatickým zmenám</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>d'alsie zaostávanie obce a finančné výpadky, či nepredvídateľné finančné náklady</i> • <i>zlyhanie podporných mechanizmov pre malé obce a vidiecke oblasti</i> • <i>legislatívne prekážky</i> • <i>byrokracia a zdĺhavé verejné obstarávanie</i> • <i>administratívna náročnosť prípravy a realizácie projektov</i> • <i>trvalý nezáujem národnej úrovne o juhovýchodné regióny SR, nefungujúca cezhraničná spolupráca SK/HU</i> • <i>absencia systémového riešenia dlhodobej nezamestnanosti marginalizovaných skupín obyvateľstva</i> • <i>súčasná nedostatočná dotačná politika v oblasti poľnohospodárstva</i>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>presadzovanie iniciatív na minimalizáciu tvorby odpadov a ich zhodnocovanie</i> • <i>uplatňovanie informačno-komunikačných technológií</i> • <i>rozvoj spolupráce na národnej a medzinárodnej úrovni SK/HU</i> • <i>vytvorenie vhodných podmienok na návrat mladých rodín</i> • <i>podpora obnovy kultúrneho dedičstva a podpora školstva a vzdelávania</i> • <i>podpora domovej a bytovej výstavby vrátane ich obnovy a rekonštrukcie, znižovanie energetickej náročnosti</i> • <i>podpora budovania a rekonštrukcie technickej infraštruktúry v obciach</i> • <i>podpora budovania sociálnych, zdravotníckych a školských zariadení</i> • <i>deinštitucionalizácia sociálnych služieb uľahčenie prístupu k financiám pre obce zo znevýhodnených regiónov</i> • <i>podpora sociálneho podnikania</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>nepriaznivý demografický vývoj (starnutie obyvateľstva)</i> • <i>nedostatočná podpora smerovania investícií do málo rozvinutých regiónov</i> • <i>nesprávne nastavenie projektov a výziev</i> • <i>korupcia</i> • <i>prehlbovanie regionálnych rozdielov</i> • <i>nezáujem investorov o vytváranie pracovných príležitostí v území</i> • <i>sociálne dopady pandémie COVID-19</i> • <i>zmena spotrebiteľského správania (uprednostnenie elektronických obchodov)</i> • <i>náročnosť zamestnávania ľudí z ÚPSVaR z hľadiska administratívy</i> • <i>zhoršujúce sa klimatické podmienky v lete roku 2019 bolo suchom zasiahnutých 90 % územia kraja, čo viedlo k situácii, že len v okrese Rimavská Sobota klesli výnosy v poľnohospodárstve približne o 30 %.</i> • <i>konzumný a rýchly spôsob života</i> • <i>zhoršujúci sa zdravotný stav populácie</i> • <i>nízke právne a spoločenské povedomie obyvateľstva</i> • <i>dlhodobý nezáujem štátu riešiť veľké regionálne rozdiely</i> • <i>zložitá legislatíva v oblasti ochrany prírodného prostredia a uplatňovania energetickej nenáročných a ekologicky čistých technológií a využívanie OZE</i> • <i>rozdrobené vlastníctvo</i> • <i>zle nastavený systém separácie odpadov a celého odpadového hospodárstva</i> • <i>nárast chudoby</i> • <i>nepriaznivá celospoločenská sociálna, ekonomická a politická situácia</i> • <i>nedostatočné riešenie rómskeho problému</i> • <i>nevyhovujúce spôsoby financovania projektov mimovládnych organizácií</i> • <i>nepriaznivé ekonomické podmienky pri udržiavaní kultúrneho dedičstva</i> • <i>nevysporiadané vlastnícke vzťahy</i>
---	---

Návrh strategického prístupu vyplývajúci zo SWOT analýzy

Pre rozvoj malých obcí do 2000 obyvateľov je dôležité zapájanie sa do integrovaných projektov v rámci mikroregiónu, vytváranie MAS a čerpanie prostriedkov z PRV, využívanie podporných mechanizmov pre NRO a „catching up regions“, zapájanie sa do programov a iniciatív v IUS SPR Gemer – Malohont, IUS a IUI BBSK a uchádzať sa o ostatné externé dotácie a využívať podporné mechanizmy.

2.6. Výstup benchmarkingu v kontexte širšieho územia

Špecifické potenciály, problémy a výzvy identifikované pre strategicko-plánovací región Gemer – Malohont (okresy RS a RA):

Z hľadiska sídelnej štruktúry je SPR rozdelený na 6 miest a 143 obcí. Až 97 z nich (prevažne v okrese Rimavská Sobota) sú malé obce s počtom obyvateľov menej než 500.

Prevažná časť územia má agrárny charakter. Región patrí medzi najmenej rozvinuté regióny Banskobystrického kraja, keďže oba okresy sú zaradené medzi NRO. Miera nezamestnanosti je výrazne najvyššia spomedzi všetkých okresov a presahuje výšku 20%. Na jednej strane je problémom nízky počet pracovných príležitostí,

ponuka voľných pracovných miest nepokrýva ani 10 % z celkového počtu UoZ a druhým dôležitým faktorom vysokej nezamestnanosti je nepriaznivá štruktúra uchádzačov o zamestnanie. Približne polovica UoZ má ukončené maximálne základné vzdelanie a viac než polovica je nezamestnaných dlhodobo (viac ako 12 mesiacov). Z vysokej nezamestnanosti vyplýva aj nižšia životná úroveň.

Priemerné mzdy v okresoch SPR patria k najnižším v kraji, v okrese Rimavská Sobota je výška priemernej mzdy 713 Eur. Oba okresy majú najvyšší podiel poberateľov dávok v hmotnej núdzi spomedzi všetkých okresov SR a to na úrovni 11 – 13 %. Celkovo je v hmotnej núdzi 15 tis. obyvateľov SPR. Nepriaznivá situácia úzko súvisí aj s vysokým podielom marginalizovaných rómskych komunít.

Podľa Atlasu Rómskych komunít 2019 majú rómske komunity v okresoch SPR viac než 35 % zastúpenie, pričom prevažná časť z nich žije v koncentráciách. Celkovo žije v marginalizovaných rómskych komunitách na okraji alebo mimo obce 8,4 tis. Rómov. Špecifikom regiónu je tiež vysoké zastúpenie obyvateľov maďarskej národnosti. Pozitívom v regióne je, že okres dosahuje najnižší index starnutia spomedzi všetkých okresov v kraji. Podnikateľské prostredie je v porovnaní s ostatnými regiónmi kraja slabo rozvinuté. Do SPR plynie len necelých 5 % PZI v kraji. Väčšie podniky sa koncentrujú len v blízkom okolí okresných miest a hlavných cestných ťahov, pričom dopravná dostupnosť regiónu je slabá.

Hlavné výzvy sú:

- demografické, sociálne a spoločenské - rýchle starnutie obyvateľstva, rastúci dopyt po integrovaných službách zdravotnej a sociálnej starostlivosti, nové formy celoživotného vzdelávania, vysoká miera nezamestnanosti, nízka vzdelanostná úroveň, potreba inklúzie rómskej komunity,
- výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry a sídelného prostredia - mobilita, ekosystémové služby, environmentálna infraštruktúra, regionálna energetika, kvalita vody, pôda a ovzdušia, bezpečnosť a dostupnosť verejných priestorov, zvýšenie kvality mestského prostredia,
- výzvy v oblasti hospodárskej - digitalizácia, zelená a obehová ekonomika, technologické a netechnologické inovácie, prepojenie výskumu a praxe a vzdelávania s potrebami trhu práce, nové obchodné modely a
- výzvy v oblasti dobrého spravovania územia - podpora partnerstva, spolupráce a koordinácie, zdieľané odborné kapacity, dôraz na spoločenskú zodpovednosť a aktívne občianstvo, zvýšenie kvality verejných politík.

2.7. Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Hlavnou disparitou a prekážkou v rozvoji menších obcí je ich limitovanie podľa počtu obyvateľov, v podnikateľskej sfére určenie NACE, ktoré znemožňujú uchádzať sa o podporu rozvojových aktivít cez EŠIF. Napriek dlhotrvajúcemu hospodárskemu a ekonomickému zaostávaniu regiónu sa štátu doteraz nepodarilo nájsť efektívne riešenia pre NRO, riešenia v oblasti zamestnanosti, či narastajúceho problému MRK. Ďalšou výraznou disparitou sú možnosti menších obcí (personálne aj finančné) pri zavádzaní prijatých opatrení a to ani v oblasti podpory sociálneho a zdravotného zabezpečenia, ale aj v oblasti environmentálnej, ochrany životného prostredia, odpadového hospodárstva.

Hlavné výzvy:

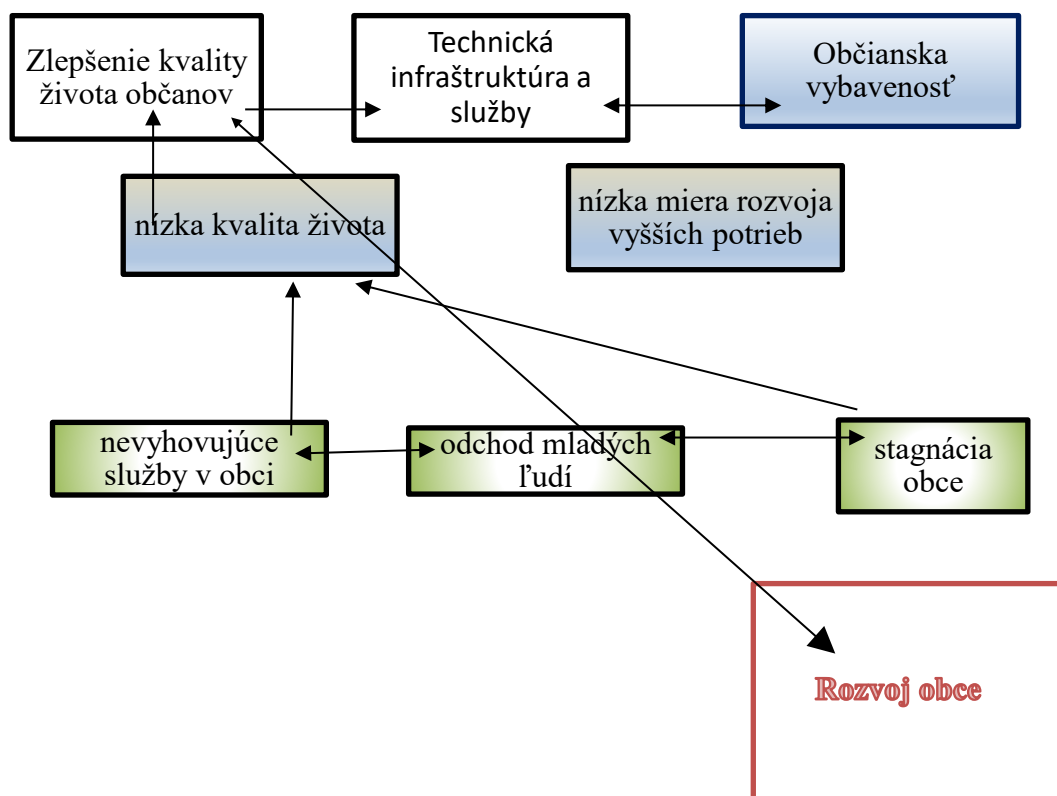
- využitie polohového (prihraničný región) a prírodného potenciálu pre rozvoj územia,
- rozvíjanie spolupráce pri tvorbe nových produktov a zavádzaní inovácií a nových technológií hlavne v súkromnom sektore – poľnohospodársko – spracovateľské a odbytové spolupráce
- vytvorenie podmienok pre zabránenie odlivu mladých a vzdelaných ľudí,
- zapojenie dlhodobo nezamestnaných do aktívneho pracovného procesu
- zvýšenie biodiverzity a odolnosti krajiny voči zmene klímy,
- uchovanie identity krajiny a jej udržateľného hospodárskeho využívania,
- dobudovanie a rekonštrukcia vodovodov,
- dobudovanie kanalizácií a čistiarní odpadných vôd,
- rozvinutie obehovej ekonomiky,
- znižovanie energetickej náročnosti,
- zvyšovanie ekologického povedomia obyvateľov a podnikateľov
- nepriaznivý demografický vývoj a zmeny v štruktúre obyvateľstva
- odborne nedostatočná a nekvalitná predškolská a povinná školská príprava,
- nízke zapojenie rodičov v rómskych komunitách do výchovy a vzdelávania,
- nedostatočná sociálna a zdravotná starostlivosť,
- zlý stav pamiatok a zariadení kultúrnej infraštruktúry,
- nedostatočné kapacity športovej vybavenosti a zariadení pre voľný čas,
- neefektívna a nedoriešená údržba verejných priestorov
- zlepšenie bez emisnej dopravnej a pešej dostupnosti,
- posilnenie občianskej angažovanosti pri riešení vecí verejných,
- skvalitnenie medziobecnej spolupráce a riadenia regionálneho rozvoja

Odporúčané riešenia:

- oživenie poľnohospodárstva a spracovania poľnohospodárskych produktov na tovar s vyššou pridanou hodnotou
- vybudovanie infraštruktúry pre rozvoj vidieckeho turizmu a agroturizmu
- podpora sieťovania podnikateľských subjektov a vytváranie inovatívnych produktov
- udržanie hodnoty krajiny a skvalitnenie prírodného prostredia
- dobudovanie environmentálnej infraštruktúry a likvidácia skládok a envirozáťaží
- inklúzia marginalizovaných komún
- moderné verejné služby
- ochrana a rozvoj kultúrneho dedičstva
- dopravná dostupnosť a obslužnosť
- kvalitnejšie verejné politiky a verejné priestory

2.8. Strom výziev a problémov

Strom problémov predstavuje identifikáciu problémov, ktoré najviac trápia obec a ktoré sú podstatným podkladom pre vypracovanie rozvojovej stratégie obce do nasledujúceho obdobia.

2.9. Východiská pre špecifické stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov v rámci PHRSR VÚC

V prípade VÚC uviesť východiská (spracované v štruktúre bodov 2.2. až 2.8. tohto obsahového formulára) pre špecifické stratégie podpory rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov z polohy VÚC. Tieto sa môžu odkazovať na spoločné PHRSR skupín obcí tvoriacich strategicko-plánovacie regióny, ktorých tvorba s podporou VÚC je odporúčaná.

xxx

3. Rozvojová stratégia

3.1. Vízia rozvoja a hlavný cieľ

Vízia: Posilniť služby v obci a podporiť rozvoj hospodárskeho života a poľnohospodárskej výroby.
Ciele obce: Zlepšenie kvality života obyvateľov a budovať infraštruktúru tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci.

3.2. Štruktúra priorít a ich väzby

Uviesť prehľad priorít s krátkym popisom jednotlivých priorít a ich vzájomných väzieb (výstup kroku 4.1., 4.2. a 4.3. Metodiky)

Priorita 1

1. Zlepšenie kvality života v obci

Táto priorita je zameraná na tri základné oblasti, kľúčové pre inovatívny, udržateľný a efektívny ekonomický rozvoj:

- zlepšenie vzájomnej spolupráce subjektov v tvorbe nových produktov na báze lepšieho zhodnotenia potenciálu územia
- skvalitnenie služieb a dobudovanie infraštruktúry pre rozvoj kultúrneho a prírodného cestovného ruchu a zvýšenie návštevnosti
- zvýšenie kvality ľudských zdrojov pre zvýšenie ekonomickej výkonnosti

2. Budovanie technickej infraštruktúry a služieb

– obec s vybudovanou základnou technickou, kvalitnými a dostupnými zdravotníckymi a sociálnymi službami

- budovanie technickej infraštruktúry
- zlepšenie dopravnej dostupnosti a obslužnosti
- dobudovanie environmentálnej infraštruktúry
- rozvinutie obehovej a zelenej ekonomiky
- znižovanie energetickej náročnosti a emisií

3. Zlepšenie občianskej vybavenosti

– obec s vybudovanou občianskou infraštruktúrou, kvalitnými a dostupnými zdravotníckymi a sociálnymi službami, s dostatkom príležitostí pre rozvoj kultúry, športu a trávenie voľného času, v ktorom žijú a aktívne pôsobia angažovaní a kvalifikovaní ľudia so záujmom o prácu a veci verejné

- zlepšenie dopravnej dostupnosti, bezpečnosti a obslužnosti
- rozvoj voľnočasových aktivít, športu a kultúry
- rozvoj sociálnych a zdravotných služieb
- obnova a rekonštrukcia objektov,
- zachovanie historických, kultúrnych pamätihodností a atrakcií

3.3. Systém cieľov, ich súvislostí, indikátorov a strom cieľov

3.3.1. Prehľad strategických a špecifických (operatívnych) cieľov vo väzbe na hlavný cieľ a priority

Vízia: Bezpečná, zelená obec s vybudovanou infraštruktúrou, službami a spokojným obyvateľstvom.

Hlavný cieľ: Posilniť služby v obci a podporiť rozvoj hospodárskeho života a poľnohospodárskej výroby, budovať infraštruktúru tak, aby plnila úlohu pre sídelnú, ekonomickú, kultúrnu a podnikateľskú činnosť v obci.

1. Priorita Zlepšenie kvality života v obci		Priorita 2 Budovanie technickej infraštruktúry a služieb		Priorita 3 Zlepšenie občianskej vybavenosti	
Strategický cieľ 1.1. Zlepšenie technickej infraštruktúry	Strategický cieľ 1.2. Zlepšenie environmentálnej infraštruktúry a energetické zhodnocovanie budov	Strat. cieľ 2.1. Zabezpečenie rozvoja služieb a podnikania	Strat. cieľ 3.1. Lepšia občianska vybavenosť	Strat. cieľ 3.2 Komunitný rozvoj, kultúra a šport	
Špecifický cieľ 1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia obecných ciest , parkovísk a chodníkov	Špecifický cieľ 1.2.1. Zlepšenie podmienok pre triedenie a zhodnocovanie odpadov	Špecifický cieľ 2.1.2. Zabezpečenie pohrebných služieb	Špecifický cieľ 3.1.1. rekonštrukcia domu smútku a zriadenie urnového hája	Špecifický cieľ 3.2.1. budovanie ihrísk a plôch na šport a voľnočasové aktivity	
Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie kanalizácie a ČOV	Špecifický cieľ 1.2.2. Obnova a rekonštrukcia budov, objektov, vrátane zastávok a ich energetické zhodnocovanie	Špecifický cieľ 2.1.3. Zabezpečenie sociálnych služieb s rozvozom jedla	Špecifický cieľ 3.1.2.rozširovanie a výstavba oddychových zón, parky, altánky a pod.	Špecifický cieľ 3.2.2. rozvoj agroturizmu a cestovného ruchu, zvýšenie atraktívnosti obce, ochrana pamiatok a zaujímavostí	

Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie vodovodu	Špecifický cieľ 1.2.3. podpora aktivít a ich spolupráce pre ich ekonomické zhodnotenie	Špecifický cieľ 2.1.4. Zlepšenie technického vybavenia, zariadení ekonomického sektora	Špecifický cieľ 3.1.3.zlepšenie bezpečnosti v obci – osvetlenie, kamerový systém	Špecifický cieľ 3.2.3 Podpora komunitného rozvoja podpora tradícií, národnostnej kultúry .		
3.3.2.. Detailný popis strategických a špecifických (operatívnych) cieľov a zapojenia partnerov pre implementáciu PHRSR						
Z dôvodu neukončeného plánovacieho procesu nadradených stratégií, nie je možné k jednotlivým strategickým cieľom priradovať nástroje, ani určiť väzby. Dopĺňa sa zoznam špecifických cieľov na naplnenie stratégie. PHR je otvorený dokument, ktorý sa v prípade potreby môže dopĺňať.						
PRIORITA	Uvedie sa priorita na ktorú sa daný strategický cieľ viaže					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Uvedie sa pomenovanie strategického cieľa					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Uvedie sa označenie a názov špecifického cieľa, tieto riadky tabuľky sa skopírujú pre každý špecifický cieľ napĺňajúci príslušný strategický cieľ. Tabuľka sa zopakuje pre jednotlivé strategické ciele	Uvedie sa v kvartáloch roka	Hlavný partner	Uvedie sa hlavný partner	Uvedie sa na ktoré výzvy a problémy daný špecifický cieľ reaguje		
		Spolupracujúci partneri	Uvedú sa spolupracujúci partneri			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Uvedie sa nadradená, alebo sektorálna stratégia na ktorú daný špecifický cieľ nadväzuje	Uvedie sa akým spôsobom daný špecifický cieľ nadväzuje na danú nadradenú/ sektorálnu stratégiu	Uvedie sa, k naplneniu akého cieľa daný špecifický cieľ nadväzuje	Uvedie sa, akým spôsobom daný špecifický cieľ nadväzuje na daný cieľ	Uvedie sa, ktorá skupina aktérov rozvoja alebo verejnosti je dotknutá očakávaným dopadom	Uvedie sa stručný popis očakávaného dopadu na danú cieľovú skupinu
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
Uvedie sa názov indikátora	Uvedie sa typ indikátora	Uvedie sa zdroj verejne dostupných údajov s uvedením presných odkazov, keďže dané indikátory sa musia	Uvedie sa hodnota indikátora na začiatku obdobia implementácie stratégie	Uvedie sa cieľová hodnota indikátora na konci obdobia implementácie stratégie	Uvedie sa, či daný indikátor je indikátorom relevantným pre monitoring implementácie	

			<i>sledovať a hodnotiť</i>			<i>nadradených stratégií</i>
Špecifický cieľ	Charakteristika nástroja	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Čas implementácie nástroja	Potrebný objem zdrojov	Nástroj implementácie	
<i>Špecifický cieľ 1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia obecných ciest, parkovísk a chodníkov</i>	Rekonštrukcia miestnych komunikácií	<i>významný</i>	2022/ 2024	<i>130 tis eur</i>	<i>Zdroje BBSK pre implementáciu IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje PRV a OP Slovensko Dotácie na podporu RR</i>	
	Rekonštrukcia a oprava chodníkov v obci	<i>Významný doplnkový</i>	2022/ 2027	<i>60 tis eur</i>		
<i>Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie kanalizácie</i>	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	<i>významný</i>	2022/ 2030	<i>1,5 mil eur</i>		
<i>Špecifický cieľ 1.1.2 Vybudovanie vodovodu</i>	Oprava vodojemu	<i>významný</i>	2022/ 2030	<i>eur</i>		
<i>Špecifický cieľ 1.2.1. Zlepšenie podmienok pre triedenie a zhodnocovanie odpadov</i>	Vybudovanie kompostoviska/z berného dvora	<i>významný</i>	2022/ 2030	<i>60 tis eur</i>		
	Triedenie a zhodnocovanie odpadov	<i>významný</i>	2022/ 2027			
	Odstraňovanie nebezpečných skládok a environmentálnych záťaží	<i>významný</i>	2022/ 2030			
<i>Špecifický cieľ 1.2.2. Obnova a rekonštrukcia budov, objektov, vrátane zastávok a ich energetické zhodnocovanie</i>	Rekonštrukcia Domu smútku	<i>významný</i>	2022/ 2030	<i>30tis</i>		
	Energetické zhodnotenie budovy kultúrneho domu	<i>významný</i>	2022/ 2030	<i>300 tis</i>		
	Rekonštrukcia obecného úradu	<i>významný</i>	2022/ 2027	<i>380 tis eur</i>		
	Rekonštrukcia zdravotného strediska	<i>významný</i>	2022/ 2030	<i>50 tis eur</i>		
	Rekonštrukcia bytoviek, stavba sociálnych bytov, bytov nižšieho štandardu	<i>významný</i>	2022/ 2030			
<i>Špecifický cieľ 1.2.3. podpora aktivít a ich spolupráce pre ich ekonomické zhodnotenie</i>	Podpora vzdelávacích aktivít	<i>doplnkový</i>	2022/ 2030	<i>Neurčuje sa</i>		
<i>Špecifický cieľ 2.1.2.</i>	Oddychové zóny – revitalizácia, budovanie	<i>významný</i>	2022/ 2024		<i>Zdroje BBSK pre implementáciu IUS SPR Gemer – Malohont, Zdroje PRV a OP Slovensko, podpora NRO okresu Rimavská Sobota</i>	
	Výstavba multifunkčného ihriska	<i>významný</i>	2022/ 2024			

Špecifický cieľ 2.1.3. Zabezpečenie sociálnych služieb s rozvozom jedla	Opatrovateľská služba	významný	2022/ 2024		PRV, podpory PPA,
	Zabezpečenie rozvozu jedál pre seniorov	významný	2022/ 2024	20 tis eur	
Špecifický cieľ 2.1.4. Zlepšenie technického vybavenia, zariadení ekonomického sektora	Zabezpečenie technického vybavenia pre poľnohospodárske činnosti	doplňkový	2022/ 2030	150 tis eur	
	Zariadenia a vybavenie v stavebníctve s aspektom na znižovanie energetickej náročnosti a znižovanie uhlíkovej stopy	doplňkový	2022/ 2030	150 tis eur	
Špecifický cieľ 3.1.1. rekonštrukcia domu smútku a zriadenie urnového hája	Vnútná rekonštrukcia domu smútku, zariadenie a vybavenie inovácia.	významný	2022/ 2024		
Špecifický cieľ 3.1.2.rozširovanie a výstavba oddychových zón, parky, altánky a pod.	Rozšírenie oddychových zón v obci	doplňkový	2022/ 2030	50 tis eur	
	Vybudovanie parku a altánku	doplňkový	2022/ 2030	35 tisíc eur	
Špecifický cieľ 3.1.3.zlepšenie bezpečnosti v obci – osvetlenie, kamerový systém	Obnova a inovácia osvetlenia v obci pre zlepšenie energetickej úspornosti	významný	2022/ 2027	120 tis eur	
	Vybudovanie kamerového systému	významný	2022/ 2027	20 tis.eur	
Špecifický cieľ 3.2.1. budovanie ihrísk a plôch na šport a voľnočasové aktivity	Vybudovanie multifunkčného ihriska	doplňkové		50 tis eur	
Špecifický cieľ 3.2.2. rozvoj agroturizmu a cestovného ruchu, zvýšenie atraktívnosti obce, ochrana pamiatok a zaujímavostí	Rekonštrukcia pamiatkových objektov	doplňkové			
Špecifický cieľ 3.2.3 Podpora komunitného rozvoja podpora tradícií, národnostnej kultúry .	Organizovanie tradičných podujatí a slávností	významné		10 tis eur	VZN BBSK Malé granty a dotácie nadácií Multikulty...

--	--	--	--	--	--	--

3.4. Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHRSR

Hlavným strategickým koncepným prístupom pre udržateľné efektívne využitie špecifických potenciálov a krokov postupu pre dosiahnutie vízie, hlavného cieľa, priorít a cieľov SPHRSR je inovačne orientovaná smart stratégia rozvoja územia typu partnerskej stratégie, zapájanie sa do integrovaných projektov v území UMR a SPR, využívať dostupné externé zdroje a zlepšovať spoluprácu so subjektami schopnými napomáhať realizácii aktivít.

S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnej úrade bude potrebné spolupracovať s odbornými externými poradcami, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov. Parciálne ciele budú reprezentované mini projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi.

Touto vhodne zvolenou organizačnou podporou sa sprehladni celý proces projektového riadenia a vedenia realizačného a odborného tímu efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi. Riadiacim orgánom PHRSR na úrovni obce bude obecné zastupiteľstvo.

3.5. Partneri pre implementáciu PHRSR a stratégia ich zapojenia

Bez partnerov

3.6. Špecifické rozvojové stratégie VÚC pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacie regiónov

V prípade VÚC uviesť špecifické stratégie (spracované v štruktúre bodov 3.1.. až 3.5. tohto obsahového formulára) pre podporu rozvoja jednotlivých strategicko-plánovacích regiónov z polohy VÚC. Tieto sa môžu odkazovať na spoločné PHRSR skupín obcí tvoriacich strategicko-plánovacie regióny, ktorých tvorba s podporou VÚC je odporúčaná.

4. Implementačný plán a plán monitorovania

4.1. Nástroje na implementáciu stratégie

Všetky špecifické ciele PHR obce sa budú implementovať v programovacom období jednotlivých implementačných nástrojov do roku 2030. Implementácia je viazaná na kumuláciu vlastných zdrojov, pripravenosť dokumentácie, splnenia podmienok, pripravenosti VO a v konečnom dôsledku získaním externých zdrojov vo forme dotácie, alebo NFP. Z uvedeného dôvodu sa nešpecifikuje časový harmonogram.

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.1 Budovanie a rekonštrukcia obecných ciest, parkovísk a chodníkov	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Asfaltovanie, rekonštrukcia prístupových ciest a chodníkov, budovanie parkoviska			
	Vybudovanie asfaltovej cesty	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	kľúčový, (doplňkový, súvisiaci, zabezpečujúci synergiu s inými cieľmi a pod).			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec, dodávateľ, donor			
	Čas implementácie nástroja	Uvedie sa čas kedy sa nástroj implementuje				
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia a potreby	Väzba na programový rozpočet	

			<i>finančný</i> (materiálny, ľudský, ,informačný, iný	30 tis.eur	Uvedie sa z akého zdroja bude potreby pokrytá	Pri zdroji, kde sa predpokladá potreba financií sa uvedie väzba na programový rozpočet príslušného partnera. Ak zdroj existuje, tak sa uvádza program/podprogram, v rámci ktorého sa finančné zdroje vyčlenia. Ak taký zdroj neexistuje, tak sa definuje ako nový program/podprogram v rámci programového rozpočtu.
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/procesná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v inštitucionálnom rámci (legislatíva, inštitúcie?)	Implementácia nástroja si vyžaduje zmeny v organizačnom rámci?	Implementácia nástroja si vyžaduje špecifické údaje alebo tzv. inovačné know-how ?	Efektívna implementácia a si vyžaduje nasadenie ďalšieho nástroja? (doplniť konkrétne)
			nie	nie	nie	nie

4.2. Postup pri implementácii PHRSR (rozdelenie úloh, činností a zodpovedností, časový harmonogram, implementačná štruktúra vrátane princípov, procesov a systému riadenia implementácie a riadenia rizík)

Výkonným orgánom na úrovni obce bude starosta, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia projektov, čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinne, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí hlavný kontrolór obce prípadne príslušné komisie vytvorené podľa potreby jednotlivých rozvojových zámerov.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie. Realizáciu projektových aktivít je možné riešiť predovšetkým obcou v súčinnosti s partnerskými obcami, mikroregiónom, VUC BBSK a MAS. Dôležitá je súčinnosť s podnikateľskými subjektmi hlavne s pôsobnosťou v obci. Pre realizáciu aktivít pre voľno časové aktivity, sociálne a kultúrne programy je dôležitý tretí sektor vo forme záujmových združení a NO.

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok	Rok 1				Rok 2				Rok 3				
			Plánovací štvrťrok	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Uviesť identifikáciu strategického cieľa	1.1. Názov špecifického cieľa	1.1.1. Názov nástroja														
		1.1.2. Názov nástroja														
		1.1.3. Názov nástroja														
	1.2. Názov v špecifického cieľa	1.2.1. Názov nástroja														
		2.1. Názov špecifického cieľa	2.1.1. Názov nástroja													

	Milníky	Plocha vybudovaných, zrekonštruovaných plôch	Zodpovedný partner:	Tu uviesť zodpovedného partnera
		M2. Pomenovanie milníka (významného bodu umožňujúceho úspešnú implementáciu a plnenie cieľa/-ov)	Zodpovedný partner:	Tu uviesť zodpovedného partnera

4.3. Systém monitorovania a hodnotenia naplňovania PHRSR

Monitorovanie plnenia plánu bude prebiehať raz ročne a to v záverečnej správe o hospodárení obce a tvorbe ročného rozpočtu.

Plán rozvoja je aktívny otvorený dokument, ktorý sa bude priebežne doplňovať.

Prehľad monitorovania indikátorov, milníkov a ukazovateľov efektívnosti uviesť v nasledujúcej odporúčanej forme: zatiaľ neurčený

Názov indikátora/ milníka/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Uvedie sa názov indikátora, milníka alebo ukazovateľa efektívnosti	Uvedie sa spôsob, akým sa budú získavať dáta	Uvedie sa čas/ časové body pre zber dát	Uvedie sa územná jednotka, za ktorú sa budú dáta sledovať	Uvedie sa subjekt, ktorý bude poverený zberom dát

5. Plán využitia/aktivizácie zdrojov vrátane finančného plánu

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Obec Nová Bašta disponuje rozpočtom v rozmedzí od 200 do 220 tis. Eur, z čoho prevažnú časť nákladov tvoria mzdy a odvody zamestnancov, údržba, náklady na energie, vodu a údržba miestnych komunikácií a obecných budov. Nakoľko obec patrí medzi vidiecke obce a nedisponuje dostatkom financií na zrealizovanie projektov a aktivít, preto je nútená na naplnenie cieľov získavať extérie zdroje financovania. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú dotácie, ŠF, hlavne PRV a vlastné prostriedky. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možnosti obecného rozpočtu atď.

Nakoľko obec Nová Bašta svojou veľkosťou a počtom obyvateľov patrí k malým obciam (do 2 000 obyvateľov), nie je možné na rozvoj obce využívať všetky OP EŠIFu. Odporúča sa využívať dostupné grantové schémy MIRRI SR, Environmentálneho fondu, z Dotácií VZN BBSK, z dotácií MV SR, Dotácií MF SR a MK SR.

Ďalším prípadným zdrojom na financovanie projektov je čerpanie prostriedkov v rámci MAS.

MAS sú financované z OP poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, so špecifickým zameraním na program LEADER. V týchto programoch sa navrhuje vypracovanie integrovaných projektov. Dôvodom je doteraz platná legislatíva, že ČOV, kanalizácie sa realizujú prioritne v obciach s počtom obyvateľov nad 2 000.

Finančné zdroje na pokrytie nákladov spojených s rozvojom obce je potrebné využiť malé grantové schémy plán využitia/aktivizácie zdrojov, najmä finančných v podobe finančného plánu implementácie stratégie pre obdobie 1+2 roky a výhľad obsahujúci rozdelenie všetkých zdrojov na programovacie obdobie, jednotlivé implementačné nástroje (opatrenia, investície, programy, projekty a aktivity) (výstup kroku 6.8. Metodiky. Finančný plán a obdobne aj plán využitia/aktivizácie zdrojov sa odporúča spracovať v nasledujúcej forme: **zatiaľ neurčený**

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok			Spolu	Program/podprogram rozpočtu
		N	N+1	N+2		
Špecifický cieľ (označenie)						
1.1.1.	Názov nástroja	EUR	EUR	EUR	EUR	Uviesť program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu

1.1.2.	Názov nástroja	EUR	EUR	EUR	EUR	Uviesť program/podprogram rozpočtu, ktorý finančne kryje implementáciu
--------	----------------	-----	-----	-----	-----	--

6. Riziká implementácie a ich prevencia

Uviesť prehľadný plán manažmentu rizík ako výsledok analýzy rizík implementácie PHRSR a prehľad opatrení na ich minimalizáciu resp. minimalizáciu ich dopadov s udaním zodpovedností a spôsobov monitorovania v štruktúre nasledujúcej tabuľky (výstup kroku 6.5. Metodiky). Do plánu zahrnúť aj riziká identifikované v procese strategického environmentálneho hodnotenia (výstup kroku 7.3., 7.5. Metodiky)

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHRSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Finančné riziká	Pre všetky ciele a nástroje	významné	Získavanie externých zdrojov - sledovanie výziev, kumulácia prostriedkov v rozpočte		Obec Kontrolór obce Obecné zastupiteľstvo
Legislatívne	Pre všetky ciele a nástroje	významné	Sledovanie zmien, zákonov, vysporiadanie pozemkov, príprava dokumentov a dokumentácií, povolenia		Obec Kontrolór obce Obecné zastupiteľstvo

7. Riadenie implementácie

Riadenie implementácie nie je určené, záleží od personálnych kapacít a ich aktuálneho obsadenia. Zodpovednosť má starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Kontrolu zabezpečuje kontrolór obce. Ostatné odborné činnosti obec zabezpečuje externými službami.

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR		
Zastupiteľstvo	Zodpovednosti, práva a kompetencie		
Iné stále orgány, kontroly, riadenia a koordinácie v území	Obecný kontrolór		
Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Riadiaci výbor	xxx		
Gestor (župan, primátor, starosta)	xxx		

Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHRSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
<i>Koordinátor tvorby stratégie</i>			
<i>Tím pre koordináciu implementácie</i>			
<i>Kooperačná rada regionálneho rozvoja v rámci skupín obcí tvoriacich I. SPR</i>			
<i>Kooperačná rada regionálneho rozvoja v rámci skupín obcí tvoriacich II. SPR, ..</i>			
<i>Tím logistickej podpory (odborníci ako zamestnanci verejnej správy alebo externí experti napr. z univerzít)</i>			
<i>Iné kooperačné a podporné štruktúry v území (vzhľadom na procesy participácie a potrebu aktívneho zapájania socio-ekonomických subjektov v území)</i>			

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR

8.1. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia

Uviesť odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHRSR pre nadradené a nižšie úrovne strategického riadenia spolu s návrhom spôsobu, úlohami na ich presadenie (výstup kroku 6.9. Metodiky)

Implementácie kladie požiadavky na

VUC BBSK

SPR Gemer – Malohont

NRO okresu Rimavská Sobota

UMR Rimavská Sobota

Zaoberať sa problematikou južných okresov a zaostalých regiónov, zlepšiť podporu vidieckych oblastí, podporovať poľnohospodárske činnosti vo väčšej miere, vytvárať lepšie podmienky pre rozvoj obcí už od 1 000 obyvateľov, zabezpečiť rovnaké podmienky na rozvoj pre všetky obce, odstraňovať byrokraciu a skrátiť rozhodovacie procesy, zjednodušiť VO.

8.2. Odporúčania a požiadavky pre partnerské a spolupracujúce subjekty

Uviesť odporúčania a požiadavky na partnerské a spolupracujúce subjekty spolu s návrhom na ich mediáciu smerom k jednotlivým partnerom. (výstup kroku 6.5. Metodiky)

xxx

8.3. Záverečná správa

Uviesť odporúčania a dôležité informácie o priebehu, výsledkoch a výstupoch projektu tvorby stratégie PHRSR (výstup kroku 7.6. Metodiky)

9. Využitie literárne zdroje

Uviesť využité zdroje informácií relevantných pre tvorbu PHRSR

Štatistický úrad, platné strategické dokumenty – verejne dostupné

10. Prílohy

V prílohách uviesť doplňujúce, spodobňujúce a rozširujúce informácie relevantné, avšak nie kľúčové pre tvorbu PHRSR a rozhodovanie o jeho schválení,